

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 18 του Σεπτεμβρίου 1908 | ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 164

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΚΑΠΙΟΣ. Τὸ 'Εκπ. νομοσχέδιο κτλ. (τέλος).
Μ. Δ. ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ. Τὸ κακὸ κ' ἡ για-
τρεία του.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Ἀπὸ τὸν κόσμον
τοῦ σαλονιοῦ—Πραγματικὸ μυαλό!

ΖΑΧ. ΦΥΤΙΑΔΗΣ. Ἡ γριὰ κι ὁ δρόμος.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ. Ἐλα νὰ πᾶμε
στὸ γυαλό (συνέχεια).

Μ. Δ. ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ. Νεζιμπέ (συνέχεια).

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Ἡλίας Βουτιερῶδης. Indas E-
gant. Περικλῆς Ἀρέτας.

Δ. Π. Τ. Φαινόμενα καὶ πράγματα ("Ἐνας Κα-
λόντης ὑπάλληλος. Τὰ Παραθυράκια τοῦ Νόμου.
Οἱ δασκάλοι κουνιοῦνται. Τὰ γραμματόσημα τοῦ Θέ-
ρισσου. Ἀντιορπιλλικὰ μυστήρια. Πολιτικὲς συνο-
φαντίες).

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — ΦΟ-
ΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜ-
ΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΤΟ ΚΑΚΟ Κ' Η ΓΙΑΤΡΕΙΑ ΤΟΥ

Λεμεσός, Σεπτέμβριος.

Φίλε κ. Ταγκόπουλε,

Σ' ἐν' ἀπὸ τὰ φωτεινὰ καὶ δυνατὰ ἄρθρα ποῦ
μόνο ἡ πένα τοῦ Γαβριηλίδου χαράζει, θαρρεῖς, μὲ
σίδερο πυρωμένο, ἐξετάζονται πτὴν «Ἀκρόπολη»,
ἐδῶ καὶ λίγες βδομάδες, οἱ ἀφορμὲς καὶ οἱ αἰτίες
τοῦ ξεπεσμοῦ καὶ τοῦ μαρasmus. Ἡ δὲ θέλετε, τῆς
νέκρας, ποῦ πλάκωτε τὸν Ἑλληνισμό στὰ διάφορα
κέντρα του.

Ἀρμένηδες, γράφει, κ' Ἑβραῖοι καὶ Τούρκοι
καὶ Γερμανοὶ ἄρχισαν παντοῦ νὰ μᾶς ξεπερνῶν κ'
ἐκεῖ ποῦ ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια βασιλεῦς χωρὶς ἀν-
τίπαλο ὁ Ρωμιός, τώρα θὰ βοῇ τὸν Ἀρμένη καὶ
τὸν Ἑβραῖο νὰ παραμερίζῃ τὸ φοβερὸν ἀνταγωνιστὴ
καὶ νὰ τοῦ παίρνῃ τὴ θέσιν καὶ τὸ ψωμί.

Κ' ἔχει, μοῦ φαίνεται, κατὰ δυστυχίαν δίκιο
ἡ «Ἀκρόπολη». Μέρα μὲ τὴν ἡμέραν ὅλο καὶ πίσω
πηγαίνουμε, κ' οἱ πλούσιες καὶ δυνατὲς Ἑλληνικὲς
κοινοτήτες τῆς Πόλεως καὶ τῆς Ὀδύσσας, τοῦ Τριε-
στιοῦ καὶ τῆς Μαριόλλας, τῆς Ρουμανίας καὶ τῆς
Τουρκίας ξεπέφτουν καὶ χάνονται καὶ σβύνουν.

Κ' εἶνε στ' ἀλήθεια πολλὰ καὶ διαφορὰς οἱ ἀ-
φορμὲς μὰ ἡ καθαυτὴ αἰτία, τὸ πρῶτον καὶ κύριον
σαράκι, τὸ σκουλήκι π' ὅλο καὶ τρώει καὶ κατα-
λυεῖ καὶ τρίβει καὶ λιανίζει σὰ μικρόθιο χολέρης τὸ
φτωχὸ αὐτὸ κ' ἀγαπημένο κορμὶ τῆς κοινῆς πα-
τρίδας, εἶνε καὶ ποῦ μὲ τόση δύναμη, μὲ τόσο
νεῦρο, τόσο σοφὰ χαράζει σὲ ἄρθρο τῆς ἡ «Ἀκρό-
πολη».

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν μᾶς σύστημα. Ἡ προκομ-
μένη μᾶς καθαρεύουσα.

Νὰ τὰ σαράκια, νὰ οἱ ἐχθροὶ!

Ἐχθροὶ χειρότεροι κ' ἀπὸ τοὺς Τούρκους, κ'
ἀπ' τοὺς Βουργάρους κ' ἀπ' τοὺς Ρουμάνους.
Τόσο χειρότεροι, ὅσῳ χαλεπότερον φυλάξεσθαι τὸ
ἄφανές τοῦ φανεροῦ γιὰ νὰ θυμηθοῦμε κ' ἐμεῖς
λίγακι Ξενοφῶντα. Γιατὶ κείνους τουλάχιστο τοὺς
ξέρουμε καὶ τοὺς κοιτοῦμε νὰ μᾶς χτυποῦν καὶ νὰ
μᾶς βρίζουν, ἐνῶ ἐτούτους στραβοὶ καὶ μωροὶ, σὰν
εἴμεθα, τοὺς ἔχουμε μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ χωρὶς
νὰ νοιώθουμε, πῶς μᾶς τρῶν ἀχόρταγα τὸ μυαλό,
καὶ πῶς μᾶς κατάντησαν καύκαλο κούφιο τὸ κε-
φάλι μὲ κάμποσες μόνο δοτικὲς καὶ μιὰ προσήλωσι
ἡλίθια στοὺς προγόνους, σὰ Βραχμῶνες ποῦ κοιτοῦν
τὸν ἀφάλο τους!

Ἀπ' τὴ ρίζα λοιπὸν ἀλλαγὴ τοῦ Ἐκπαιδευ-
τικοῦ μᾶς συστήματος, ἃ θέλουμε κ' ἐμεῖς νὰ ζή-
σουμε καὶ νὰ μεγαλώσουμε καὶ νὰ δοξαστοῦμε. Ἄς
λευτερωθοῦμε γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς
Ἀρχαίους. Φτάνει πιά τὸ ντάντεμα καὶ ἡ κηδε-
μονία.

Εἴμεθα, ἢ δὲν εἴμεθα ἄξιοι νὰ ζήσουμε δίχως
τὴν προστατευτικὴν σκιά τοῦ Παρθενῶνα;

Ἄ ναι, τότες ἄς χειραφετηθοῦμε κ' ἄς τρα-
βήξουμε τὸ δρόμον μᾶς πρὸς τὴν νέα ζωὴ, πρὸς τὸν
κόσμον τὸν καινούριον, πρὸς τὴν ἐθνικὴ ἀποστολὴ μᾶς.
Ἄς καλλιεργήσουμε τὴν ἐθνικὴ μᾶς γλῶσσαν, τινά-
ζοντας μακρυὰ τ' ἀρλεκινικο ροῦχο ποῦ μᾶς ἔβαλαν
στοὺς ὤμους καὶ μᾶς ἔκαμαν νὰ πιστέψουμε, πῶς
εἶνε τάχατες ὁ μανδύας ὁ λαμπρὸς τοῦ Περικλῆ,
κ' ἄς ζήσουμε τὴν ἐθνικὴ μᾶς ζωὴ σύμφωνα μὲ
τὴν ἐποχὴ καὶ τὴς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους, ἀγωνιζό-
μενοι στὸν παγκόσμιον ἀνταγωνισμό νὰ κρατήσουμε
τὴ θέσιν τῆς δοξασμένης φυλῆς, ποῦ τὴ βαρβαίνει
ἀλλοίμονο! τόσο βαρεῖα κληρονομιά!

Τότες καὶ μόνο θὰ νῆμεθα ἄξιοι ν' ἀντικρύσου-
με τοὺς Προγόνους, σὰν μπορέσουμε κάτι κ' ἐμεῖς
μιὰ μέρα νὰ καταφέρουμε δικό μας στὰ Γράμματα,
στὴς Ἐπιστῆμες καὶ στὴν Τέχνη.

Ἄν ἔχι, ἃ νομίζουμε δηλ. πῶς ἔχει δίκιο ὁ
Μιστριώτης, λέγοντας, πῶς πρέπει νὰ κοπανᾶμε 20
ὥρες τὸ μερονύχτι τὴ γραμματικὴν τὴν ἀρχαίαν, γιὰ
νὰ μιλοῦμε σὰν τὸ Δημοστένη καὶ πῶς πρέπει ἀπ'
τὸ χέρι νὰ μᾶς κἀνῃ σιγατὰ ὁ Ξενοφώντας, ἔ τό-
τες ἄς καθήσουμε στ' ἀρχαία ντυμένοι στὸ Πρυτα-
νεῖο μὲ πρύταντὸν τὸν Μιστριώτη μὲ τὴν χλαμύδα, γιὰ
ν' ἀρχοῦντ' οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ μᾶς θαυμάζουν καὶ νὰ με-
λετοῦν τὴν Ἑλληνικὴν προπάντων ὁμορφιά!

Μὰ ὅχι, τέτοια δὲν ἔχει γνώμη τὸ ἔθνος. Ὁ
λαὸς ὁ Ἑλληνικός, πέρα πέρα ἡ Ρωμιόσῳνη, ἔννοες
καὶ θέλει νὰ ζήσῃ τὴ δική της τὴ ρωμαϊκὴ ζωὴ
καὶ σπάνοντας τὰ δεσμά τοῦ δασκαλισμοῦ θὰ τρέ-

ξη λεύτερη, μὲ δύναμη καινούρια νὰ ἐξακολουθήσῃ
τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, νὰ κάμῃ τὸ δρόμον τὸν τιμη-
μένο πρὸς τὴν πρόδο καὶ τὴ δόξαν.

Γιατ' εἶνε φιλότιμος ὁ λαὸς μᾶς κ' ἔχει καθή-
κοντα μεγάλα. Γιὰ ἴδετε, πόσοι τὸ καρτεροῦν τὸ
ξυπνημά του πνιγμένοι στὴ σκοτεινὰ τῆς δουλωσύ-
νης! Χῶρες Ἑλληνικὲς βουτηγμένες στὸ αἷμα καὶ
στὸ κλάμα, ἀδέρφια ποῦ στενάζουν προσμένοντας
λίγο φῶς ἐλευθερίας!

Γιὰ νὰ γείνη ὅμως τὸ θάμα πρέπει τίς μεγά-
λες αὐτὲς ἀλήθειες νὰ τίς χωνέψῃ, νὰ τίς νοιώσῃ
κατὰβαθα ὁ λαὸς καὶ σὲ τοῦτο πρέπει ὅλοι οἱ φω-
τισμένοι ν' ἀφιερῶσιν ὁλοκαίρῃ τὴ ζωὴ τους. Θὰ
χρειαστοῦν χρόνια, τὸ ξέρω, χρόνια πολλὰ γιὰ νὰ
διωχτοῦν τὰ νέφη καὶ οἱ πρόληψεις, μὰ εἶνε εὐγε-
νικός, εἶνε μεγάλος, εἶνε ἄξιος ὁ σκοπὸς κ' ἄξιζαι
τῶντις ν' ἀφιερῶνῃ κανένας τὴ ζωὴ του.

Ἡ νίκη θὰν πάντα ἀργὰ ἢ γρήγορα μὲ τὸ μέ-
ρος μᾶς κ' ὁ λαὸς θὰ νοιώσῃ μιὰ μέρα ποῖο εἶνε τὸ
Ψέμα καὶ ποῖα εἶνε ἡ Ἀλήθεια, σὰ φωτίζεται μά-
λιστα συχνὰ μὲ τέτοια δυνατὰ καὶ σοφὰ ἄρθρα σὰν
τῆς «Ἀκρόπολης», ποῦ ἐγὼ τουλάχιστο τὰ παρο-
μοιάζω μὲ χτυπήματα σφυροῦ μεγάλου φοβερά ἀ-
πάνου στὰ σίδερα τοῦ Σχολαστικισμοῦ καὶ τῆς Ἀ-
μάθειας!

Στὸ τέλος τὸ σίδερο δὲ μπορεῖ παρά νὰ σπάσῃ,
καὶ μακάριος τότες καὶ δοξαστὸς ὁ Ἡρακλῆς, ποῦ
θὰ καταφέρει τὸ στερνόν, τὸ μεγάλο τὸ χτύπημα!

Μὲ ἀγάπην καὶ ἐχτίμησιν

Δικός σου

Μ. Δ. ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ

ΖΩΗ

Τὴ δίψα τῆς Ἀγάπης τὴ γνωρίζεις.

Ἡμεῖς κ' ἀπὸ τοῦ πόνου τὸ ποτῆρι.

Τὸ νοῦ στὰ περασμένα μὴ γυρίζεις.

Ἐλα σὺ ξωτικὸ τὸ πανηγύρι,

Ποῦ ἀπόμακρον σὰν ἱσμὸ ξεχωρίζεις.

Καινούργια ἀγάπη τὸ χορὸ θὰ σύρῃ.

Γιὰ τοὺς παλιὺς καημοὺς σου μὴ θαυρίζεις,

Θὰ πιοῦμε ἀπὸ τῆς Ζήσης τὸ κροντήρι.

Φτωχὴ καρδιά, ποῦ σοῦ γραφεν ἡ Μοῖρα

Σ' ἀποθυμὲς γλυκιὰς νὰ κρυφολιώνῃς,

Τὶ λαχταρᾷ τὸ νοιώθω ἐγὼ, ποῦ πῆρα

Γιὰ σύντροφο τὴ Θλίψη. Μὴν ἀπλώνῃς

Τὸ στοχασμὸ σου πέρα ἀπὸ τὴ Ζήση:

Γεννήθη ἡ δίψα ἐδῶ κ' ἐδῶ θὰ σβῆσῃ.

ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΔΗΣ